

SZKOLENIE WSTĘPNE INSTRUKTAŻ STANOWISKOWY

Spawacz elektryczny

e-book

Szkolenie wstępne Instruktaż stanowiskowy

SPAWACZ ELEKTRYCZNY

pod red. Bogdana Rączkowskiego

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy
z dnia 27 lipca 2004 r.
w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy
(Dz.U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.)

e-book

Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr Sp. z o.o.
Gdańsk 2012

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	4
Instruktaż stanowiskowy – zasady ogólne	5
Ramowy program instruktazu stanowiskowego	8
Szczegółowy program szkolenia	9
Szczegółowy program szkolenia na stanowisku pracy spawacz elektryczny	
Wymagania ogólne dla pomieszczenia, stanowiska pracy i pracownika	14
Zagrożenia na stanowisku pracy i sposoby ochrony przed zagrożeniami.	
Sprzęt ochrony osobistej	17
Zasady bezpiecznej pracy na stanowisku spawacza elektrycznego	20
Przepisy prawne	29
Polskie Normy	30

PUBLIKACJE POWIĄZANE TEMATYCZNIE

WPROWADZENIE

Podstawę prawną szkolenia pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy stanowi art. 237³ k.p. i wydane na podstawie art. 237⁵ k.p. rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.).

Instruktaż stanowiskowy jest częścią szkolenia wstępnego (poprzedza go instruktaż ogólny), a zatem pracownik, uczeń lub praktykant muszą go odbyć przed dopuszczeniem do pracy na danym stanowisku.

Cel, zakres i ilość godzin szkolenia zostały określone w programie ramowym w rozporządzeniu.

Na poszczególnych stanowiskach należy obowiązkowo opanować szczegółowe programy instruktażu.

W zalecanym dla szkoleń opracowaniu przedstawiamy wzorcowy program szczegółowy dla stanowiska – spawacz elektryczny. Dokładnie omawiamy ogólne wymagania dla tego stanowiska, typowe zagrożenia i zasady bezpiecznej pracy oraz ochrony przed zagrożeniami.

- drabiny wieloczęściowe łączone lub wysuwane muszą być używane w taki sposób, aby zapobiec przemieszczaniu się ich różnych części względem siebie,
- drabiny zawieszane, z wyjątkiem drabin linowych, muszą być zaczepione w bezpieczny sposób, tak aby zapobiec ich przemieszczaniu lub bujaniu,
- drabiny przejezdne przed ich użyciem muszą być pewnie unieruchomione,
- drabiny przenośne muszą być zabezpieczone przed przemieszczaniem się w trakcie ich użytkowania za pomocą urządzeń przeciwpoślizgowych przy górnych lub dolnych końcach podłóżnic albo poprzez inne rozwiązania o równoważnej skuteczności.

Drabiny muszą być używane w taki sposób, aby:

- przez cały czas była zapewniona możliwość bezpiecznego uchwycenia poręczy i wsparcia pracowników,
- ładunek ręcznie przenoszony na drabinie nie przeszkadzał pracownikowi w bezpiecznym trzymaniu się poręczy.

Zabezpieczenie przeciwpożarowe procesów spawalniczych

Prace niebezpieczne pożarowo (a do takich należą procesy spawalnicze) prowadzone poza miejscem wyznaczonym na stałe do tego celu należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu. Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu, a także wykonawca, czyli spawacz, jest obowiązany do:

- oceny zagrożenia pożarowego w rejonie prac,
- ustalenia rodzaju przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzenienia się pożaru lub wybuchu,
- wskazania osób odpowiedzialnych za zabezpieczenie miejsca pracy, przebieg i zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy.

Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo należy przestrzegać następujących wskazówek:

- Wszelkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych (palne elementy konstrukcyjne budynków, instalacje

techniczne itp.) należy zabezpieczyć przed zapaleniem. Przy ustalaniu sposobu zabezpieczenia przeciwpożarowego należy zwrócić szczególną uwagę na:

- występowanie w miejscu spawania palnych elementów budowlanych mogących ulec zapaleniu od odprysków spawalniczych,
 - stykanie konstrukcji metalowych, przewodów lub innych elementów przewodzących ciepło z palnymi elementami budynku (pomieszczenia), co może spowodować ich zapalenie,
 - występowanie palnych izolacji, wykładzin itp., które mogą ulec zapaleniu,
 - sposób zabezpieczenia palnych elementów budynku i pomieszczenia przed działaniem rozprysków spawalniczych,
 - sposób zabezpieczenia spawanych konstrukcji, przewodów, elementów itp. przed nadmiernym nagrzaniem oraz zapobieganie zapaleniu stykających się z nimi materiałów palnych.
- Prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach i urządzeniach zagrożonych wybuchem (np. w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem palnych gazów lub łatwopalnych cieczy) mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości. Badania takie przeprowadza się przy pomocy eksplozymetru. W przypadku wyższych stężeń tych substancji prace z otwartym ogniem **są niedozwolone**.
 - W miejscu wykonywania prac powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru (podręczny sprzęt pożarniczy, materiały izolacyjne i osłaniające, pojemniki metalowe z wodą na odpadki elektrod itp.).
 - Po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce, w którym prowadzone były prace, a także rejony przyległe (dla sprawdzenia, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących cząsteczek, czy nie występują oznaki tlenia się materiałów bądź inne wskazujące na możliwość zaistnienia pożaru, czy został zdemontowany, wyłączony ze źródeł zasilania i zabezpieczony przed dostępem osób postronnych sprzęt spawalniczy).
 - Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje (dokumentem potwierdzającym posiadane kwalifikacje uprawniające do wykonywania robót spawalniczych jest książeczka spawacza z wpisanymi do niej uprawnieniami).

- Właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu jest obowiązany przed rozpoczęciem prac zapoznać pracowników z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z rodzajem przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.
- Sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.